

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TIEDOLLA JOHTAMINEN SOTE- UUDISTUKSEN MAHDOLLISTAJANA

Valtionavustushankkeiden KickOff-tilaisuus 22.9.2020

Mikko Huovila STM
Juhana Valo STM

Sote-uudistus

TYÖPAJAN TAVOITTEET

- Keitä me olemme
- Tiedolla johtamisen vapaaehtoinen valmistelu Toivo-ohjelmassa (STM Juhana Valo)
- Sote-rakennemuutos ja valtionavustuspäätökset (STM Mikko Huovila)
- Siiloista verkostoihin: Yhteinen keskustelu (Kaikki yhdessä)

TOIVO-OHJELMA

- Kaksi hanketta: Virta- ja Valtava-hanke
- Kokonaisbudjetti 48M€
 - Valtava-hanke 12M€
 - Valtionavustushankkeet (Virta-hanke) 36M€ johtamisen ja ohjauksen kehittäminen
- Ohjelman kesto
13.2.2020-31.3.2023
- Vahvistettu hankerahoitus
31.12.2021 saakka

TOIVO-ohjelma

✓ Mahdollistaa sote-uudistuksen tavoitteisiin pääseminen johtamisen, ohjauksen ja valvonnan tiedon avulla

Virta-hanke

✓ Mahdollistaa maakuntien sote-tietojohdamisen kokonaisvaltainen kehittäminen

MAHDOLLISTAA

Maakuntien johtaminen luotettavalla ja ajantasaisella tiedolla yhtenäisiin tietomalleihin ja kansallisiin määrätyksiin perustuen

PARANTAA

Organisaatioiden tietojohdamisen kyvykkyyttä

EDISTÄÄ

Maakuntien johtamisen ja kansallisen arvioinnin tietosisällön yhtenäisyyttä

Valtava-hanke

Kansallinen sote-tietotuotanto mahdollistaa:

- ✓ Viranomaisten seuranta-, arviointi-, ohjaus- ja valvontatyön
- ✓ Maakuntien johtamisen kansallisessa kokonaisuudessa

TUOTANTO

Yhtenevä sote-tieto tarjoaa vertailukelpoista tietoa

SISÄLLÖT

Sote-tieto on sisällöltään oikeaa, riittävän kattavaa ja oikea-aikaista

JÄRJESTELMÄT

Sote-tietoa hyödynnetään pääsääntöisesti yhden käyttöliittymän ja yhteisten rajapintojen kautta

YKSILÖTASO (kansalaiset)

TEEMAT
SISÄLLÖT

YHTEISKUNNALLINEN TASO (media)

TEEMAT
SISÄLLÖT

KÄYTTÄJIEN TASO (kunnat, kuntayhtymät, maakunnat ja sote-ammattilaiset)

TEEMAT
SISÄLLÖT

OHJELMATASO (STM, VM)

TEEMAT
SISÄLLÖT

HANKETASO (Valtava, Virta)

TEEMAT
SISÄLLÖT

OPERATIIVINEN TASO (projektit)

TEEMAT
SISÄLLÖT

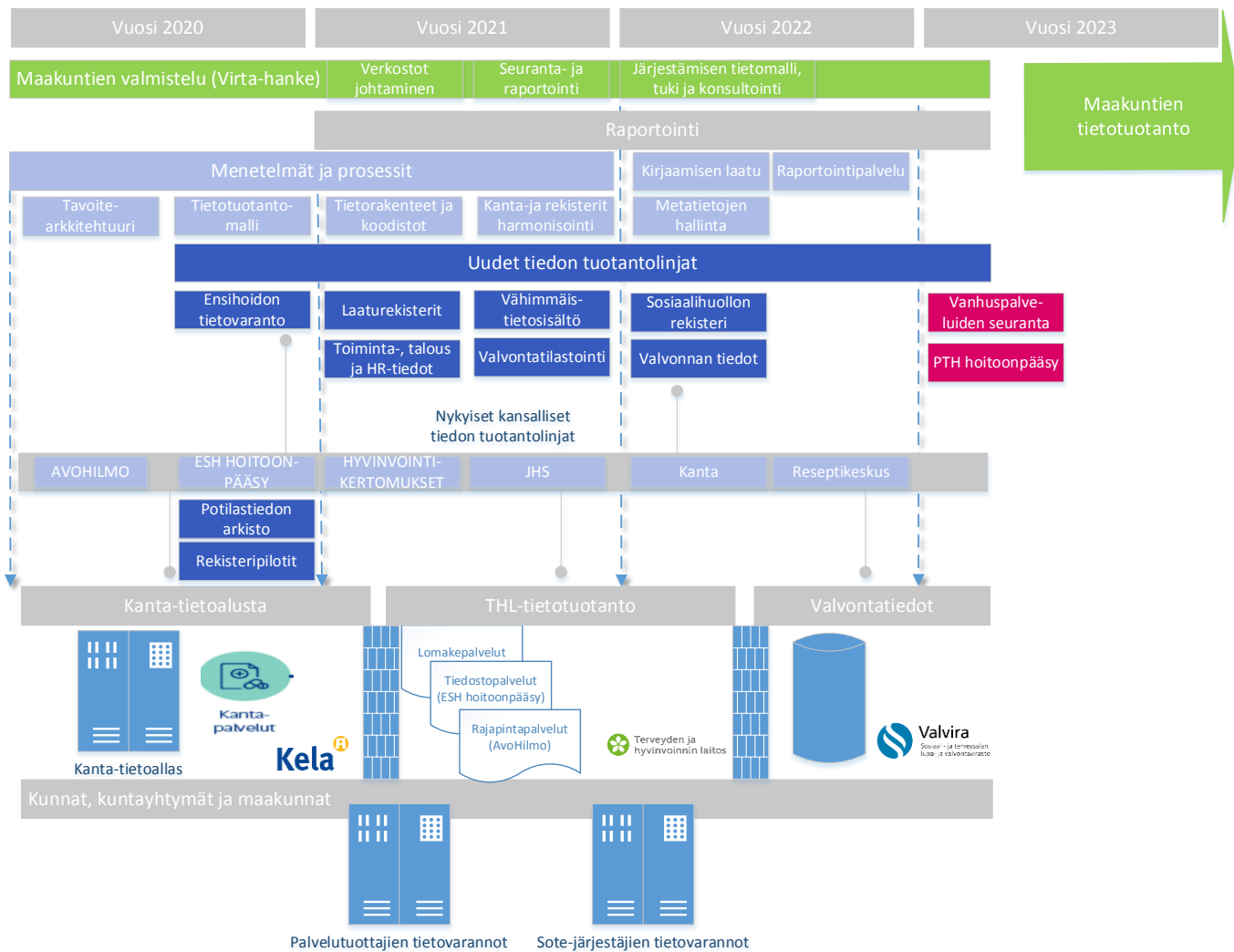

Aika

Kohde

Sote-uudistus

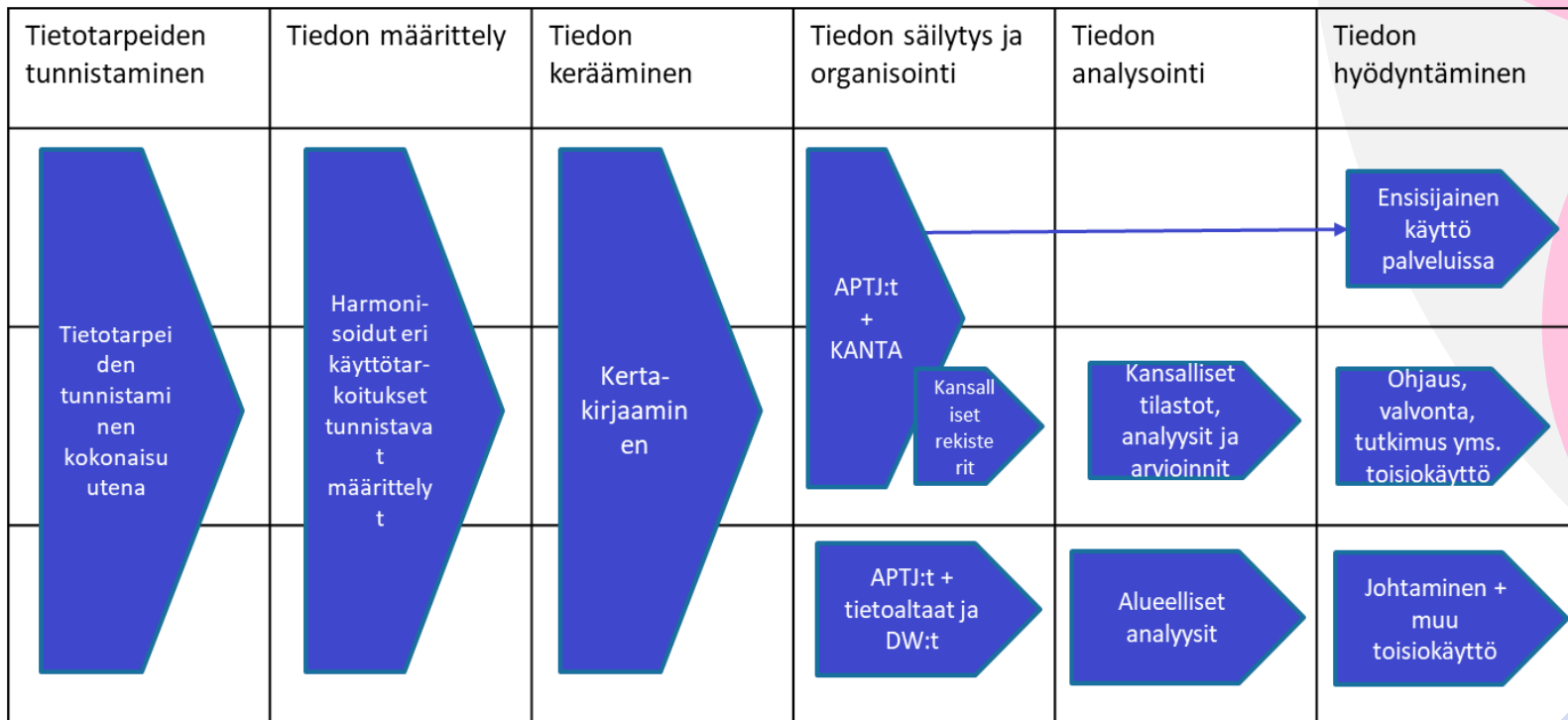
KANSALLINEN SOTE-TIEDONHALLINTA NYKYTILA

Tietotarpeiden tunnistaminen	Tiedon määrittely	Tiedon kerääminen	Tiedon säilytys ja organisointi	Tiedon analysointi	Tiedon hyödyntäminen
Asiakas- ja potilastiedot	Valtakunnalliset asiakas- ja potilastietomäärittelyt	Tiedon ensisijainen käyttö	APTJ:t + KANTA		Ensisijainen käyttö palveluissa
Kansallinen tilastointi / rekisterit	Valtakunnalliset rekisterimäärittelyt	Tilastointikirjaaminen	APTJ:t + kansalliset rekisterit	Kansalliset tilastot, analyysit ja arvioinnit	Ohjaus, valvonta, tutkimus yms. toisiokäyttö
Palvelunantajan johtaminen	Palvelunantajakohtaiset johtamismäärittelyt (esim. talous)	Palvelutuottaja-kohtainen kirjaaminen	APTJ:t + tietoaltaat ja DW:t	Alueelliset analyysit	Johtaminen + muu toisiokäyttö

KANSALLINEN SOTE-TIEDONHALLINTA

TAVOITETILA

VIESTINNÄLLISET TAVOITTEET

- Tiedolla johtaminen mahdollistaa sote-uudistuksen onnistumisen
- Kansallinen sote-tiedon tietovaranto hyödyntää sote-palvelujen käyttäjiä, palveluntuottajia, kuntia, kuntayhtymiä ja maakuntia, tutkimusta ja kansanterveydestä vastaavia viranomaisia
- Tiedon laatu ja saatavuus parantaa kuntien, kuntayhtymien ja maakuntien kyvykkyyttä kehittää ja tarjota sote-palveluja
- Sote-tietojen yhdenmukaisuus ja alueiden vertailukelpoisuus mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon tehokkaan ohjaamisen ja kustannusten kohdentamisen ja ohjauksen tarveperusteisesti
- Toivo-ohjelman hyötyjinä ovat kaikki asukkaat, jotka käyttävät (tai eivät käytä) sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset sekä kuntien, kuntayhtymien ja maakuntien johtaminen

ALUEELLINEN KEHITYS

Teknologinen yhdenmukaisuus

Tekninen koordinaatio

- + Alhaiset tekniset kustannukset
- + Hyödyntäminen ei ole vielä teknistä
- + Kehittäminen
- Tiedon vertailukelpoisuus heikkoa
- Tekninen yhteistä sisältöä tällaisella mielekäästä

- + Vertailukelpoinen tieto
- + Tasaa alueiden välisiä eroja
- + Matalammat kehityskustannukset
- + Erityisosaaminen hyödyttää koko maata
- Alueiden erityispiirteisiin vastaaminen hankalampaa
- Uudet teknologiset investoinnit osin päällekkäisiä jo olemassa olevien ratkaisujen kanssa
- Kehitysvauhti

Paikallisuus

Monimuotoisuus

- + Ketterämeneminen
- + Alueellisen spinnin huomioida
- + Hyödyntäminen, joustavuus
- Kehittäminen
- Tiedon vertailukelpoisuus heikkoa
- Korkeat tekniset
- Alueiden erillisestä
- Osaaminen vain kaikille toimijoille

Sisältökoordinaatio

- + Vertailukelpoinen tieto
- + Tasaa alueiden välisiä eroja
- + Sisältöön liittyvä erityisosaaminen hyödyttää koko maata
- + Jättää tilaa alueellisille teknisille ratkaisuille ja joustavalle jatkokehitykselle
- Tekniset kehityskustannukset korkeat
- Jättää ison vastuun järjestäjille teknisten ratkaisujen toteutuksesta.

Tiedon vertailukelpoisuus

Paikallinen teknologia

Sote-uudistus

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

SOTE-RAKENNEUUDISTUS JA VALTIONAVUSTUSHANKKEET

Mikko Huovila STM

Sote-uudistus

Valtionavustushankkeiden kansallinen koordinointi

Sisältöuudistus

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus

- **STM** vastaa ohjelman strategisesta johtamisesta ja valvoo hankkeita
- **Sote-uudistuksen johtoryhmä** toimii ohjausryhmänä ja sen alaisuudessa toimii koordinaatioryhmä

THL

- alueellinen toimeenpano ja hanketuki
- ohjelman kansallinen viestintä

Viisi aluekoordinaattoria

- toimintakentät erityisvastuualueittain

Rakenneuudistus

- **STM** ohjaa rakenneuudistushankkeiden kokonaiskuvaa ja valvoo hankkeita
- **Alueellisen valmistelun jaosto** koordinoi rakenneuudistuksen etenemistä ja valmistelua

Osa-alue 1

STM

- vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio

Osa-alue 2

Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen

STM

- yhteistyömallien rakentaminen (mm. HYTE)
- tutkimus, kehittäminen, innovaatiot, oppiminen (TKIO)

DigiFinland Oy (1.10.2020 alkaen)

- alueellisen tietojohdamisen kehittäminen (Toivo-ohjelman Virta-hanke)

Osa-alue 3

Toimintatapojen ja prosessien uudistaminen ja Yhtenäistäminen digitaalisten välinein

THL

- digitaalisten palveluiden kehittämishankkeet osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelmaa

DigiFinland Oy

- Omaolo.fi, 116 117, Sähköinen perhekeskus

Digi- ja väestötietovirasto

- Suomi.fi-palvelut

VALTIONAVUSTUSHAKU

Hakuaika 20.1.2020 – 30.4.2020

Tulevaisuuden sote-keskus - ohjelma

- Hakemuksia 23 kpl
 - Uudenmaan maakunnasta 5
 - Etelä-Savon maakunnasta 2
 - muista manner-Suomen 16 maakunnasta 1/maakunta
- Valtionavustusta haettiin yhteensä 70 040 715 euroa
 - jaettavana 70 000 000 euroa

Sote-rakenneuudistusta tukeva alueellinen valmistelu

- Hakemuksia 24 kpl
 - Uudenmaan maakunnasta 6
 - Etelä-Savon maakunnasta 2
 - muista manner-Suomen 16 maakunnasta 1/maakunta
- Valtionavustusta haettiin yhteensä 156 279 302 euroa
- jaettavana 120 000 000 euroa

SOTE-UUDISTUKSEN VALMISTELU

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelma

1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteen toimivuuden varmistaminen
5. Kustannusten nousun hillitseminen.
 - Saavutetaan muiden tavoitteiden toimenpiteiden toteutuessa

Rakenneuudistus

1. Ohjauksen kehittäminen
2. Palveluverkkoa koskeva selvitys ja suunnitelma
3. Palveluketjujen ja -kokonaisuuksien määrittely
4. Palveluverkon ja palveluketjujen johtamisen kehittäminen ja tiedolla johtaminen
5. Tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen yhtenäistäminen
6. Muiden kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmistelu

Valtionavustuspäätökset alueittain (€)

Alue	Tulevaisuuden sote-keskus (€)	Sote-rakenneuudistus (€)
Etelä-Karjala	2 199 998	1 726 000
Etelä-Pohjanmaa	2 831 000	3 298 511
Etelä-Savo	2 254 367	3 140 500
Etelä-Savo	1 500 000	2 500 500
Itä-Savo	754 367	640 000
Kainuu	1 671 131	1 377 080
Kanta-Häme	2 611 000	4 470 122
Keski-Pohjanmaa	1 626 897	2 680 000
Keski-Suomi	3 584 000	5 440 000
Kymenlaakso	2 566 154	4 417 500
Lappi	2 679 982	4 064 826
Pirkanmaa	5 921 081	9 329 760
Pohjanmaa	2 657 702	6 514 100
Pohjois-Karjala	2 553 165	7 516 380
Pohjois-Pohjanmaa	4 914 000	8 720 000
Pohjois-Savo	3 367 000	6 051 200
Päijät-Häme	2 950 000	5 152 000
Satakunta	3 063 601	4 895 000
Uusimaa	16 957 405	31 533 465
Helsinki	6 579 198	12 018 500
Itä-Uusimaa	999 500	1 850 000
Keski-Uusimaa	1 998 707	4 206 165
Länsi-Uusimaa	4 700 000	7 782 000
Vantaa-Kerava	2 680 000	3 676 800
HUS		2 000 000
Varsinais-Suomi	5 550 386	9 673 556
Yhteensä	69 958 869	120 000 000

MAAKUNTA/ALUE	HAETTU VALTIONAVUSTUS OSA-ALUEET 1-3 €	HAETTU VALTIONAVUSTUS OSA-ALUE 4 €	MYÖNNETTY VALTIONAVUSTUS OSA-ALUEET 1-4 €
Etelä-Karjala	1 726 000		1 726 000
Etelä-Pohjanmaa	3 298 511		3 298 511
Etelä-Savo yht.	5 232 706		3 140 500
Etelä-Savo	4 175 706		2 500 500
Itä-Savo	1 304 000		640 000
Kainuu	1 477 080		1 377 080
Kanta-Häme	4 050 642	1 738 000	4 470 122
Keski-Pohjanmaa	3 679 148		2 680 000
Keski-Suomi	8 415 440		5 440 000
Kymenlaakso	11 119 615		4 417 500
Lappi	4 064 826		4 064 826
Pirkanmaa	10 108 528		9 329 760
Pohjanmaa	4 488 200	3 774 153	6 514 100
Pohjois-Karjala	4 116 380	8 277 600	7 516 380
Pohjois-Pohjanmaa	12 018 400	524 800	8 720 000
Pohjois-Savo	6 614 400	184 000	6 051 200
Päijät-Häme	5 725 280		5 152 000
Satakunta	5 256 000		4 895 000
Uusimaa yht.	30 924 713	9 536 079	31 533 465
Helsinki	11 032 000	1 970 000	12 018 500
Itä-Uusimaa	2 420 000		1 850 000
Keski-Uusimaa	4 795 913		4 206 165
Länsi-Uusimaa	9 000 000	792 341	7 782 000
Vantaa-Kerava	3 676 800		3 676 800
HUS		3 134 000	2 000 000
Varsinais-Suomi	12 953 301	368 238	9 673 556
MAAKUNTA/ALUE	135 516 170	20 763 132	120 000 000

Rakennemuutostuksen valtionavustuspäätökset alueittain (€)

YLEISKUVA RAKENNEUUDISTUKSEN VALTIONAVUSTUSHAKEMUKSISTA

- Alueellista valmistelua nykyisten järjestämisvastuullisten toimesta viedään eteenpäin
 - Edellisen vaalikauden uudistuksen tuloksia hyödynnetään laajasti
- Päälinjoja hakemuksista
 - Tietojohtamisen vahvistaminen
 - Järjestäjän roolin ja johtamisen selkeyttäminen ja vahvistaminen
 - Alueellisten toimintamallien yhtenäistäminen
 - Tuotannon ohjauksen kehittäminen ja palvelukokonaisuuksien hallinta
 - Digitaaliset työvälineet ja niiden hyödyntäminen
 - Omahoidon ja sähköisten yhteydenottotapojen sekä etäpalveluiden käyttöönotto
 - Asiakas- ja potilastietojärjestelmien kehittäminen
 - Toiminnallisten ja taloudellisten vaikutusten hakeminen
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuden hallinta

Valtionavustusrahoitusta koskevat toiminnalliset käyttöehdot

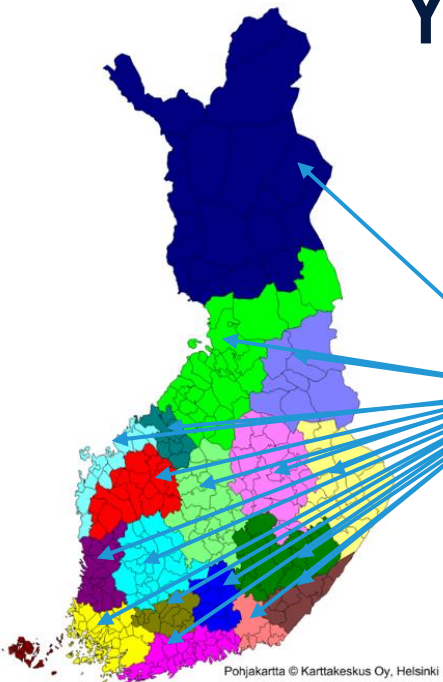
- Kehittämisen kytkeminen
 - Valtakunnallisiin toimintamalleihin ja tietojärjestelmäpalveluihin
 - Lainsäädäntöön, määräyksiin, ohjeisiin ja valtakunnalliseen SOTE kokonaisarkkitehtuuriin
 - Suomi.fi -palveluihin
- Osana suunnittelua tuotettava julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukainen muutosvaikutusten arvio
- Tietosuoja-asetuksen mukaiset vaikutusarviot sekä tarvittaessa toteuttamaan asetuksen mukaisen ennakkokuulemisen tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa
- Teko-/keinoälyavusteiset toimintamallit: verkostoituminen valtiovarainministeriön AuroraAI-ohjelman kanssa
- Kirjaamisen kehittämisessä THL:n määräyksiin tukeutuminen ja yhteensovitus sosiaalihuollon Kansa-Koulu III –hankkeen kanssa

Erityisesti johtamisen ja ohjauksen kehittämistä koskevat käyttöehdot (osa-alue 2) (1/4)

- Valtionavustuksen saaja on **velvollinen sovittamaan** tietojohdamisen kehittämisen **valtakunnallisen Toivo-ohjelman tavoitteisiin ja SoteDigi Oy:n koordinoimaan Virta-hankkeeseen**. Valtion-avustuksen saajan **tulee osallistua aktiivisesti Virta-hankkeen verkostoihin ja yhteiseen kehittämiseen**.
- Hankkeen on **tehtävä arvio yhteistyömahdollisuuksista muiden ERVA-alueensa hankkeiden** kanssa järjestäjän tietojohdamisen ICT-ratkaisujen sekä toiminnan ja talouden seurannan näkökulmasta STM:n antaman erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Yhteistyömuodot Virta-hankkeessa

- SoteDigi Oy:n ja alueiden edustajien kesken on perustettu **verkosto, jossa on edustus kaikista sote-maakunnista**
 - Verkoston välityksellä käydään vuoropuhelua, parannetaan alueiden tiedonsaantia, mahdollistetaan vaikuttaminen ja kansalliseen kehitystyöhön osallistuminen, haetaan asioille yhteistä näkyä, varmistetaan tietojohdamisen ratkaisujen ja tietosisältöjen kansallinen yhteneväisyys sekä jaetaan hyviä käytäntöjä.
 - Verkosto kokoontuu säännöllisesti noin kolmen viikon välein
 - Verkoston toiminnasta ja ohjauksesta vastaa Virta-hankkeen hankepäällikkö
- Tuleville sote-maakunnille on nimetty **SoteDigin asiantuntijoista aluevastuuhenkilö**, joka toimii yhteyshenkilönä ja vastaa Virta-hankkeen ohjausmekanismien koordinaatiosta alueilla.
 - Yhdellä aluevastuuhenkilöllä on useampi alue vastattavanaan, pääosin Erva-alue kokonaisuuksittain.

Erityisesti johtamisen ja ohjauksen kehittämistä koskevat käyttöehdot (osa-alue 2) (2/4)

- Valtionavustuksen saajan tulee toimittaa **kypsyystasoarvio alueen tietojohdamisen tilanteesta** sekä **alueellinen tietojohdamisen kehittämisen suunnitelma** SoteDigi Oy:lle ja sosiaali- ja terveysministeriölle erillisen ohjeen mukaisesti. Hankkeet saavat mallit ja tukea arvion ja suunnitelman tekemiseen SoteDigi Oy:ltä.
- Valtionavustuksen saajan tulee, jos hankkeeseen **sisältyy asiakaspalautteen/kokemuksen kehittämistä**, tehdä yhteistyötä Virta-hankkeen verkostoissa muiden asiakaskokemuksen keruuta kehittävien hankkeiden kanssa osallistumalla yhteiseen kehittämiseen ja raportoimalla käyttöönotoista saaduista kokemuksista erillisen ohjeistuksen mukaisesti. Yhteistyössä osallistutaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vastuulla olevien kansallisten määrittelyiden kehittämiseen. Asiakaspalautteen tietojärjestelmätoteutuksissa tulee tukeutua Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittelyyn. Asiakaspalautteen kehittämisen on sijoitettava osa-alue 2:een.

Erityisesti johtamisen ja ohjauksen kehittämistä koskevat käyttöehdot (osa-alue 2) (3/4)

- Valtionavustuksen saajan tulee **raportoinnin ja mittareiden kehittämisessä tukeutua yhteisiin valtakunnallisiin malleihin ja määrittelyihin**. Raportoinnin yhteisenä viitekehyksenä käytetään Sote-Digi Oy:n ylläpitämää ns. järjestämisen tietomallia, johon alueellisten mittareiden kehittäminen tulee sovittaa. Mittareiden kehittämisessä tulee tehdä alueiden välistä yhteistyötä Virta-hankkeen verkostoissa ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.
- Valtionavustuksen saajan hankkeessa **kehitettävän tiedonhallinnan tulee tukeutua valtakunnallisiin tietomäärittelyihin**, kuten Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämiin tietorakenteisiin ja luokituksiin, SoteDigi Oy:n ylläpitämiin tietomalleihin sekä Digi- ja väestötietoviraston yhteentoimivuusvälineessä julkaistuihin tietomalleihin.

Erityisesti johtamisen ja ohjauksen kehittämistä koskevat käyttöehdot (osa-alue 2) (4/4)

- Valtionavustuksen saajan tulee niiltä osin kun hankkeeseen sisältyy **sote-tietopaketteihin, terveyshyötymalliin, kustannuslaskentaan tai henkilöstöressurssien johtamiseen liittyvää tekemistä tai vaikuttavuusperusteisuuden kehittämistä, tehdä yhteistyötä Virta-hankkeen verkostoissa** muiden hankkeiden kanssa erikseen annettavan ohjeistuksen mukaisesti. Edellä mainittujen kehittäminen on toteutettava osa-alue 2:n sisällä.

YHTEINEN KESKUSTELU

- 1) Mikä fiilis alueella on tällä hetkellä?
- 2) Kuinka Tiedolla johtamisen kehittäminen on organisoitu alueella
- 3) Mitkä ovat tiedolla johtamisen painopisteet / toiminnalliset vaatimukset alueella
- 4) Tiedolla johtamisen kyvykkyys. Tiedolla johtamisen kyvykkyuden arviointimalli
https://stm.fi/documents/1271139/13927945/Tietojohtamisen_arviointimalli.pdf/44b98be5-6363-3863-662a-86506a276dc0/Tietojohtamisen_arviointimalli.pdf.pdf
- 5) Odotukset tiedolla johtamisen kehittymisen osalta
 - Kehittämissuunnitelma (tavoitetila)
 - Verkostotyöskentely SoteDigin verkostoissa

Juhana Valo
projektipäällikkö
juhana.valo@stm.fi
p. 029 516 3523

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
PL 33 (Meritullinkatu 8, Helsinki) 00023 Valtioneuvosto
@STM_Uutiset

Sote-uudistus